



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

**Synopsis Annalium Societatis Jesu In Lusitania**

**Francus, Antonius**

**Augustæ-Vindelicorum, M. DCC XXVI.**

Annus 1686. Soc. 147.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72313](#)

rum consilio in re tanti momenti sit facta mutatio, quam semper ipsam experientia ostendit in hac Provincia parum idoneam optimae tironum educationi.

4. Quatuor duntaxat peregrè iverunt ad Indos. P. Antonius Pacicus profecit ad In-  
ortus Ponte limensi. P. Emmanuel Crucius Tancis natus. Dominicus Nu-  
nius scholasticus Covillanensis. Emmanuel Ozorius etiam scholasticus Carapi-  
tensis; hic multum valuit apud Sinensem Imperatorem. Reliquit ex bonis hæ-  
reditariis Residentiæ Lapensi supra decem aureorum millia.

5. Mense Julio iactus est primus lapis ædificii Lapensi, & cœpit esse Re- Initium Re-  
sidentia stabilis iussu P. N. Generalis, cum haec tenus solum ad tempus illuc ivi- sidentia Læ-  
fent duo sacerdotes ad concionandum, & confessiones audiendas. Elec- pensis.  
mofyna visitantium ædem Virginis, quæ sunt Conimbricensis Collegii, re-  
cipiebantur per presbyterum externum virum probata conscientia. Solum ædi-  
ficii, quod erat lapis penè nudus, pertinebatque ad vicinum oppidum Quinte-  
lam, à Rege donatum fuit Societati. Ædificium, cum hæc scribuntur, dimidiā  
parte jam factum, totum est ex lapide quadrato, firmum, & pulchrum.

6. Ad vitæ exitum vocati sunt: in domo Professa Ulyssiponensi 21. Ja- Moritur P.  
nuariorum P. Pantaleon Carvalius Portuenis. Pantaleon Societatem initivit Conimbricæ ætatis Carvalius.  
anno vigesimo sexto, erat Collegio in regio S. Pauli Collegio. Post tirocinium  
instanter rogavit missiones Indicas. Cum id negatum fuisset, diversas obivit per  
Lusitaniam missiones vivendo more Apostolico. Fuit indefessus ad conciones  
habendas, quotiescumque vellente majores. Ajebat se perfimilem soleæ calcei,  
venisse ad Societatem, ut sub pedibus omnium esset semper. Modestia innata,  
& cæterarum virtutum exercitia faciebant peccabilem. Post alios magistratus  
rexit totam Provinciam.

7. Scalabi 10. Octobris Rector Collegii P. Doctor Benedictus Roderi- P. Benedictus  
cius. Patriam habuit Olivensem. Tradidit scientias tum Ulyssipone, tum Ebo- Rodericus.  
ræ: ubi & egit Cancellerium: per id tempus, cum desiceret, qui ludum pue-  
rorum, ubi discunt legere, moderaretur, ipse se substituit, & Magistri explevit  
vices, mirante totâ Academiâ Cancelleri sui humilitatis studium. Vir fuit, qui  
vel externo habitu latentes animi virtutes indicabat. Multa pietas, & lacryma-  
rum dulcedo, zelus ardens excitandi peccatores ad criminum dolorem Benedi-  
ctum incendebant. Tam addictus fuit B. Virginis obsequiis, ut fama fuerit  
ipam Virginem illi se dedisse spectandam. Tandem erumpente herpete, chi-  
rurgi scindendum pedem, si vellet vivere, pronuntiârunt. Ad hæc ille, nolle  
se vitam inutilem, & oneri socius futuram.

8. Conimbricæ 18. Aprilis P. Franciscus Amaralius Guimaranensis. Ple- P. Franc.  
nissimæ ad sacrum suggestum dotes eum reddidere sui temporis excellentem Amaralius.  
Concionatorem. Ad id munus in facello regio exercendum electus est ab Rege  
Alphonso VI. sed eo dignitate spoliato, Scalabim ad exilium missus Amaralius  
multa tulit constanti patientia. Nunquam abstinuit à laboribus sui munieris;  
inde migrans Conimbricam solita opera prolectus est.

9. Angra 5. Junii P. Nicolaus Teixeira, natus in S. Georgii insula. Stu- P. Nicolaus  
dio salvandi animas ivit ad Maranoniam: facto naufragio, ut suo loco memora- Teixeira.  
rum, unus ex paucis fuit, qui sospites evasere. Postea nostris inde ejectis, ve-  
niens in Lusitaniam, tradidit Philosophiam, & morales scientias Conimbricæ.  
Dein factus Rector Angrensis. Multæ fuit autoritatis apud eas gentes. Stre-  
nuam operam impedit semper Instituti nostri ministerii.

### Annus 1686. Soc. 147.

**R** Omæ duodecimæ Decembriæ ad æterna fæse recepit tabernacula universæ Carolus de  
Societatis Moderator Venerabilis vir P. Carolus de Noyelle, nostri juris Noyelle Ge-  
peritiissimus, virtutumque omnium ornamenti instructissimus. Quod neralis me-  
etiam DEus manifestum fecit non dubius argumentis. Eram in Collegio Mi- ritur.  
*Antonius Franco.*

B b b 2

chaæ-

380 *Synopsis Annalium Societatis JESU.*

chaeleni, cum illius sunt justa concelebrata, cerei omnes, qui arserunt in exequiis, nihil amiserunt ponderis, quo conducti fuerunt. Id Romanum scriptum est, ne tam evidens de illius virtute testimonium lateret posteritatem. Ingens de Noyellio apud Romanos opinio fuit, & erant notissima exempla, quibus eam promeruit.

*Professi ad  
Indiam.*

2. Indiam petivere non plures tribus. P. Josephus Pereira, & P. Emmanuel Pimenta, Ulyssiponenses. Pereira plenus meritis, & multæ senectutis apud Malabares diem obivit. Pimenta dimissus è Societate redit Ulyssiponem, ibique rursus Societatem ingressus est, ac Indiam repetiit. Tertius Franciscus Almeida nondum sacerdos.

*Moritur P.  
Petrus Peixo-  
tus.*

3. In Domo Professa D. Rochi proiecta senectus extintus est 8. Octobris P. Petrus Peixotus Ulyssiponensis. Conimbrica Philosophiam, ac sacras litteras exposuit. Multum promovit Ulyssipone venerationem S. Xaverii introductam novennam; unde tatera Collegia nostra, & plurimæ moniales in cœnobis, ac suis in templis non pauci per Lusitaniam Parochi devotionem hanc induxere. Conimbrica 1. Augusti obiit P. Franciscus Castelbrancus Lamecensis. Post traditam Conimbricam Philosophiam nostris ministeriis navavit operam egregiam. Specialem naatus est modum ad tyrones, & juniores in virtute instruendos. Scientiam discernendi spiritus præclaram habuit. Tumor in faucibus crevens bene comparatum oppresit.

Annus 1687. SOC. 148.

*Novus Gene-  
ralis.*

**V**icarius Generalis Dominicus Maria de Marinis Assistens Italus indixit comitia universæ Societatis in diem vigesimam primam Junii hujus anni. Hanc regebat Provinciam P. Andreas Vasæus, qui successorat Iosepho Seixio. Habito de more Provinciae Conventu, electi sunt cum jure suffragii comitaturi Romanum Provinciale, P. Joannes Fonseca Rector tironum, & Emmanuel Sylva, qui postea fuit Provincialis. Romæ 6. Julii electus est Propositus Generalis Thyrlus Gonzalez Hispanus. Lusitanæ Assistens mansit P. Antonius Regus, qui munus id obibat, ex quo humanis exemptus est rebus P. Franciscus Almada. Hæc fuit tertia decima Congregatio universæ Societatis.

*Nuptiae Ma-  
riae Sophiae  
cum Rege  
Petro II.*

2. In hunc annum incidere secundæ nuptiæ Regis Petri secundi cum Maria Sophia Palatini Electoris filia: Ut sibi esset à confessionibus, secum duxit nostrum Leopoldum Fuesium, virum summis virtutum ornamentiis prædium. Importavit illa nostræ Lusitanæ, & Societati tempus aureum; ut Annales ostendent suis locis.

*Professi ad  
Indiam.*

3. Sex tantum dedimus Indicis Missionibus, Josephum Coutinium, & Josephum Ribeirum, Ulyssiponenses; Emmanuelem Bravum Castelvidensem, Josephum Pirium Penelensem, Philippum Felicem Carrocium Saubaudum: hi sacerdotes erant. Stanislaum Machiadum non sacerdotem. Bravus complures annos laboravit apud Tunquinenses, ibique pie decessit. Pirus apud Cochinchinenses insudans propagando fidem, in ejus odium carceri adductus, & omni alimento privatus, ut fame periret. Erat jam vicinus morti, & sine ullo sensu, cum P. Arnedus Regis Mathematicus ipsi vitam ab Rege impetrans, paulatim cibo foviit, ac vita restituit. Vix dici potest, quas pias querelas Pirus adversus Arnedum pronuntiarit, quod se à martyrii palma avulsisset. Indigebat plane solatio Pirus, cui non defuit Arnedus.

*Aperitur no-  
vum tem-  
plum Scalabi-  
tænum.*

4. Magnâ solemnitate 9. Februarii apertum est, & cœpit usui esse novum templum Scalabitani Collegii. Rectorem agebat P. Dominicus Ferreira. Dicatum est, ut Collegium, sacrosanctæ Virginis Conceptioni. Sequentibus annis & laqueare egregiâ picturâ, & ara major pegmate lapideo affabré variato sunt exornata.

5. Anno